

Ιόνιο Πανεπιστήμιο

Τμήμα Ξένων Γλωσσών, Μετάφρασης και Διερμηνείας

ΠΜΣ Επιστήμη της Μετάφρασης

Έκθεση Πρακτικής Άσκησης

Φοιτήτρια: Μαρία-Μιχαέλα Βλάχου

A.M.: flti.st2204

Επιτροπή Επίβλεψης Πρακτικής Άσκησης:

Βιλελμίνη Σωσώνη

Σωτήρης Λίβας

Μαρία Τσίγκου

Κέρκυρα, Φεβρουάριος 2024

Περιεχόμενα

Περιεχόμενα	2
Περίληψη.....	3
Abstract	3
1 Περιγραφή φορέα και πρακτικής.....	4
1.1 Το γραφείο	4
1.2 Ρόλος στην επιχείρηση	4
Διαφημιστικά κείμενα	5
Νομικά κείμενα	8
Ακαδημαϊκά άρθρα	9
1.3 Ρόλος των σεμιναρίων.....	9
1.4 Research and Development Operations.....	10
2 Προκλήσεις και Κριτική αποτίμηση της πρακτικής άσκησης	11
3 Επίλογος	12
4 Βιβλιογραφικές Αναφορές	13

Περίληψη

Η παρούσα εργασία αποτελεί μια έκθεση πρακτικής άσκησης που πραγματοποιήθηκε στα πλαίσια του μεταπτυχιακού προγράμματος Επιστήμη της Μετάφρασης του τμήματος Ξένων Γλωσσών, Μετάφρασης και Διερμηνείας του Ιονίου Πανεπιστημίου. Πρόκειται για μια τριμερή συνεργασία ανάμεσα σε πανεπιστήμιο, φορέα και φοιτήτρια, που σκοπό έχει να την αποτελεσματική ενσωμάτωση της φοιτήτριας στην αγορά εργασίας, τον συντονισμό των δεξιοτήτων της φοιτήτριας με τις προσδοκίες του φορέα ως εργοδότη και επιχειρηματία, αλλά και την παροχή feedback στο πανεπιστήμιο με σκοπό την εξασφάλιση της αποτελεσματικότητας των εκπαιδευτικών προγραμμάτων και του σχεδιασμού της πρακτικής άσκησης.

Θα εκτεθούν η περιγραφή του φορέα, τα καθήκοντων της φοιτήτριας, και θα επιχειρηθεί μια αποτίμηση και σχολιασμός της αναφορικά με την εργασία στην μετάφραση και την επαγγελματική πραγματικότητα όπως αξιολογήθηκε εκ μέρους της φοιτήτριας.

Κατά την διάρκεια της πρακτικής ολοκληρώθηκαν εργασίες μετάφρασης νομικών κειμένων, διαφημιστικών, και ακαδημαϊκών άρθρων αρχιτεκτονικής, φιλοσοφίας και ψυχολογίας.

Abstract

The present report constitutes a reflection on an internship that was carried out in the framework of the postgraduate programme MA Science of Translation delivered by the Department of Foreign Languages, Translation and Interpreting of the Ionian University. It is a tripartite collaboration between the university, the company and the student, aiming at the effective integration of the student into the labour market, the alignment of the student's skills with the expectations of the company as an employer and a business entity, as well as providing feedback to the university in order to ensure the effectiveness of the educational programmes and the design of the internship.

The report includes a description of the company, the student's experience, and an evaluation of the translation workflow and the professional reality.

During the internship, tasks involved the translation of legal texts, advertising, and academic articles on architecture, philosophy and psychology.

1 Περιγραφή φορέα και πρακτικής

1.1 Το γραφείο

Η επιλογή του φορέα έγινε κυρίως με βάση τον τόπο διαμονής. Η πρακτική άσκηση στο μεταπτυχιακό πρόγραμμα του Τμήματος Ξένων Γλωσσών, Μετάφρασης και Διερμηνείας (ΤΞΓΜΔ) «Επιστήμη της Μετάφρασης» δεν χρηματοδοτείται από κάποιο κρατικό πρόγραμμα, όπως το ΕΣΠΑ, και σε συνδυασμό με την μικρή χρονική της διάρκεια (2 μήνες), η μετακίνηση σε κάποια άλλη πόλη δεν ήταν δυνατή. Συγκεκριμένα στην πόλη της Πάτρας υπάρχει μονάχα ένα μεταφραστικό γραφείο. Παρόλα αυτά οι στόχοι και των τριών μερών ευθυγραμμίζονταν.

Ο φορέας της πρακτικής άσκησης ήταν η εταιρεία Rhyme & Reason Language Services, και πρόκειται για ένα γραφείο, όπως περιγράφει και η επωνυμία, παροχής γλωσσικών υπηρεσιών, με έδρα στην Πάτρα και υποκατάστημα στην Αθήνα. Παρέχει τις εξής υπηρεσίες: Μετάφραση και Επιμέλεια Μηχανικής Μετάφρασης, Μορφοποίηση Αρχείων/DTP, Απομαγνητοφώνηση, Διαχείριση Γλωσσικών Πόρων και Ορολογίας, Τοπικοποίηση, Υποτιτλισμό, Επιμέλεια και Διόρθωση, Διερμηνεία και Εξωτερική Ανάθεση.

Τα είδη των υπηρεσιών αυτών εφαρμόζονται στους ακόλουθους τομείς: Τραπεζική και Χρηματοοικονομικά, Πιστοποιητικά, Συμβάσεις και Νομικά Κείμενα, Εταιρική Αλληλογραφία, Εκπαιδευτικό Υλικό, Ευρωπαϊκά Κείμενα, Πληροφορική και Τηλεπικοινωνίες, Ιατρική και Βιοεπιστήμες, Παρουσιάσεις σε Πολυμέσα, Δημόσιοι Διαγωνισμοί, Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας, Τουρισμός και Ταξίδια, Ιστοσελίδες, Τεχνική Τεκμηρίωση και Εγχειρίδια.

Στην σελίδα τους <https://www.reason.gr/> αναγράφεται πως η ομάδα της εταιρείας που ιδρύθηκε το 2005, «αποτελείται από 17 εσωτερικούς συνεργάτες, στην Πάτρα και την Αθήνα, με τη βοήθεια περισσότερων από 200 συνεργαζόμενων μεταφραστών σε όλο τον κόσμο, παρέχει υπηρεσίες μετάφρασης και επιμέλειας σε περισσότερους από 110 γλωσσικούς συνδυασμούς σε ένα παγκόσμιο πελατολόγιο. Με τις σύγχρονες τεχνολογίες μετάφρασης και διαχείρισης ποιότητας και την ευρεία διαπολιτισμική μας εμπειρία, σας βοηθάμε να επεκταθείτε στην παγκόσμια αγορά και να οικοδομήσετε σταθερές διεθνείς σχέσεις. Οι πελάτες μας περιλαμβάνουν τον Όμιλο Sunlight, την Ideal Standard, την UNESCO, τον Όμιλο Alpha Bank, τη SIEMENS και άλλους παγκόσμιους ηγέτες. Η Rhyme & Reason είναι πιστοποιημένη σύμφωνα με τα πρότυπα ISO 9001:2015 και ISO 17100:2015 για συστήματα διαχείρισης ποιότητας και μεταφραστικές υπηρεσίες.» Η επιχείρηση είναι εξοπλισμένη με ηλεκτρονικούς υπολογιστές, σύνδεση στο διαδίκτυο και εξειδικευμένα λογισμικά συστήματα μετάφρασης, διαχείρισης και υποστήριξης για κάθε εργαζόμενο

Η εταιρεία αποτελείται από τα ακόλουθα μέλη: Founder & Manager, Head of Project Management, Project Manager, Project Manager & Front Desk Manager, Athens Branch Manager, Head of DTP, DTP, Head of R&D Operations, Head of Tech, Head of Finance, Business Consultant και 5 Μεταφραστές. Ως εταιρική δομή, αποτελεί Ατομική Επιχείρηση.

Ροή εργασίας: Ο πελάτης επικοινωνεί με το γραφείο παραδίδοντας το έργο για μετάφραση και λαμβάνει προσφορά με χρόνο και κόστος ολοκλήρωσης από την Project Manager. Εφόσον συμφωνήσει, η Project Manager αναθέτει το έργο σε μεταφράστρια/η και κατόπιν σε επιμελήτρια και όταν ολοκληρωθεί, το στέλνει στον πελάτη.

1.2 Ρόλος στην επιχείρηση

Η πρακτική έγινε στο ρόλο της μεταφράστριας. Γνωστοποιήθηκαν στην διευθύντρια τα μαθήματα που παρακολουθήθηκαν στο μεταπτυχιακό, ώστε να δοθεί μια εικόνα για τις γνώσεις και τα ιδιαίτερα ενδιαφέροντά, αλλά και για να προσδιοριστεί το κοινό έδαφος. Η εκπαίδευσης πάνω στο ΜΤΡΕ, την διαχείριση μεταφραστικού έργου και την θεωρία και μεθοδολογία της μετάφρασης φάνηκαν άμεσα χρήσιμες για την εργασία σε ένα μεταφραστικό γραφείο. Γενικότερα δεν

σημειώθηκε έκπληξη εκ μέρους της φοιτήτριας, όσον αφορά τα καθήκοντα, την ροή των εργασιών ή τα εργαλεία που αξιοποιεί ένας εργαζόμενος στο γραφείο. Ο σχεδιασμός του μεταπτυχιακού όσον αφορά την ανταπόκριση στις επαγγελματικές προδιαγραφές κρίνεται εδώ επιτυχής.

Η επιτήρηση της φοιτήτριας δεν ανατέθηκε σε ένα άτομο συγκεκριμένα, σταδιακά εξηγήθηκαν τα διαφορετικά καθήκοντα του προσωπικού και ενθαρρύνθηκε η θέση ερωτήσεων. Την μεγαλύτερη προσοχή προς την εκπαιδευόμενη την είχε επιφορτιστεί η επικεφαλής project manager. Ήταν καθορισμένος ένας χαλαρός σχεδιασμός της πορείας του ατόμου που κάνει πρακτική, ο οποίος συνοπτικά είναι η εισήγηση στον ιδιαίτερο χαρακτήρα της εταιρείας, εξάσκηση με δοκιμαστικά κείμενα, σταδιακή ανάθεση εργασιών από πελάτες και ακόμα, προτάσεις εκπαιδευτικών σεμιναρίων αλλά και πραγματοποίηση σύντομων «σεμιναρίων» για να εξηγηθούν πλευρές του επαγγέλματος στους εκπαιδευόμενους από την επικεφαλής project manager.

Τα καθήκοντα που εκτελέστηκαν τον πρώτο μήνα, αφορούσαν τη μετάφραση νομικών και προωθητικών-διαφημιστικών δοκιμαστικών κειμένων και ταυτόχρονα η εξοικείωση με την χρήση του μεταφραστικού εργαλείου Phrase (<https://phrase.com/>). Το γραφείο αναλαμβάνει κατά μεγάλο μέρος νομικά έγγραφα, κάτι που δημιούργησε έναν προβληματισμό, επειδή η εκπαιδευόμενη δεν στόχευε να εξειδικευτεί στα νομικά ή τεχνικά κείμενα, αλλά σε εργασίες μεγάλου όγκου, λογοτεχνικής ή ακαδημαϊκής φύσης. Αυτό επικοινωνήθηκε ευγενικά στο διευθύνων πρόσωπο και στις δύο project manager και υπήρξε μια εποικοδομητική συζήτηση, μέσω της οποίας έγιναν πιο διακριτές στην ασκούμενη οι προοπτικές του επαγγέλματος και οι διαφορές στους τομείς εξειδίκευσης και στα γραφεία παροχής γλωσσικών υπηρεσιών, που μέχρι τότε ήταν συγκεχυμένες. Το γραφείο πρόσφερε την ελευθερία στην ασκούμενη να δημιουργήσει ένα portfolio μεταφράσεων που θα εξυπηρετήσει τις προσωπικές της επιδιώξεις στον τομέα των μεταφράσεων θεωρητικών έργων, ενώ κατά το ήμισυ το portfolio συνέχισε να εμπλουτίζεται με τις μεταφράσεις στις οποίες εξειδικεύεται το γραφείο. Παρέμεινε βέβαια ένας έντονος προβληματισμός σχετικά με την επιλογή εξειδίκευσης μέχρι και την τελευταία μέρα.

Οι μεταφράσεις αυτές σε συνδυασμό με την εκπαιδευτική διαδικασία της πρακτικής πήραν χρόνο και χρειάστηκε εντατική δουλειά και αφοσίωση για να προλάβουν να γίνουν μέσα σε δύο μήνες. Κατά την εξάσκηση στην μετάφραση διάφορων τύπων κειμένων, συναντήθηκαν διάφοροι προβληματισμοί.

Διαφημιστικά κείμενα

Τα δοκιμαστικά κείμενα που προορίζονταν για την ασκούμενη ήταν νομικής, διαφημιστικής και τεχνικής φύσης. Παρόλα αυτά προκειμένου να συμπεριληφθούν τα ακαδημαϊκά κείμενα, «χώρεσαν» εξ αυτών μονάχα τα διαφημιστικά και τα νομικά. Ακολουθεί μια επισκόπηση των δυσκολιών κατά την μετάφραση των μεν και των δε.

Η μετάφραση των διαφημιστικών κειμένων περιλάμβανε τόσο διλήμματα στρατηγικής όσο και συντακτικά. Για παράδειγμα το διλήμμα της ελεύθερης μετάφρασης. Η αντίληψη ότι τα συγκεκριμένα κείμενα επιδέχονται ελεύθερης μετάφρασης σχηματίστηκε γρήγορα, με την αναγνώριση της αισθητικών επιταγών της γλώσσας της διαφήμισης. Για να ειπωθεί αλλιώς, από την αρχής της εργασίας πάνω στο κείμενο παρατηρήθηκε ότι η ανάγκη να ηχεί καλά η γλώσσα, είχε περισσότερο βαρύνουσα σημασία σε σχέση με άλλα κείμενα, όπου μια γλώσσα με ρητορικά σχήματα δεν έχει τόσο βαρύτητα.

Το διαφημιστικό κείμενο διέπεται από μια ιδιαίτερη υφολογία που στοχεύει στην προτροπή και την μετάδοση του ενθουσιασμού, με τελικό στόχο να κερδίσει τον καταναλωτή. Οι διαθέσιμες στην μεταφράστρια τακτικές προς μια στοχευμένη γλωσσική χρήση περιλάμβαναν το λεξιλόγιο, τη γραμματική, τα σημεία στίξης και ιδιαίτερα την διακριτική λειτουργία των ρητορικών σχημάτων, και των στιλιστικών τους μορφών, που θα κάνουν την γλώσσα ελκυστική και ευκολομνημόνευτη ¹ Η

¹ HUI Chun, English Advertising Language Features and Translation*, May 2013, Vol. 10, No. 5, 383-391, David Publishing

σύνταξη της γλώσσας, γίνεται σε προστακτική έγκλιση² ενθαρρύνοντας τον επισκέπτη να επισκεφτεί ένα μέρος ή να αγοράσει ένα εισιτήριο.

Έχει, μάλιστα, διατυπωθεί η άποψη πως ένα διαφημιστικό κείμενο είναι λογικότερο να δημιουργείται εκ νέου από δίγλωσσους κειμενογράφους με ειδίκευση στα διαφημιστικά κείμενα.³ Η άποψη αυτή σχηματίζεται από την παρατήρηση ότι το διαφημιστικό κείμενο ουσιαστικά προσαρμόζεται -παρά μεταφράζεται- γλωσσικά και πολιτισμικά, στην αγορά του περιβάλλοντος υποδοχής. Με αυτόν τον επαγωγικό τρόπο, η ασκούμενη κατανόηση της λογικής της μετάφρασης διαφημιστικών κειμένων, η οποία θα λέγαμε, πως έχει ανάγκη την δημιουργική απόδοση, ή αλλιώς διασκευή (transcreation). Βέβαια, εφόσον το κείμενο ήταν δοκιμαστικό, δεν έγινε ιδιαίτερη παρέκκλιση από το πρωτότυπο, μιας και δεν ήταν αυτό το καθήκον που της είχε ανατεθεί. Ο σχεδιασμός του, που αφορά σε πολλές παραμέτρους της, τους δέκτες και το φύλο, την ηλικία, την κοινωνική θέση και το μορφωτικό επίπεδό τους, ή το μέσον όπου θα δημοσιευτεί, ήταν ήδη «τακτοποιημένα» στα κείμενα που δόθηκαν προς μετάφραση από τον/την κειμενογράφο τους.

Έπειτα υπήρξε το πρόβλημα των τοπωνυμίων. Τα δύο δοκιμαστικά κείμενα που ανέλαβε η ασκούμενη, ήταν τουριστικές προτάσεις από μια αεροπορική εταιρία (Aegean Airlines). Όπως είναι φυσικό, μέσα σε αυτές υπήρχαν ξενικά τοπωνύμια, που εισήγαγαν το ζήτημα της απόδοσής τους ή μη στα ελληνικά.

Ακολουθήθηκαν οι οδηγίες του Διοργανικού εγχειριδίου σύνταξης κειμένων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.⁴ *Το διοργανικό εγχειρίδιο απορρίπτει την επιλογή της αντιστρεψιμότητας και τάσσεται υπέρ της απλογράφησης. Δέχεται, όμως, ότι η απλογράφηση πρέπει να υποχωρεί σε μία περίπτωση: όταν η μη απλογραφημένη απόδοση του ενός ή του άλλου ανθρωπωνυμίου ή τοπωνυμίου είναι καθιερωμένη και αναμφισβήτητα παγιωμένη στην ορθογραφική συνείδηση των χρηστών της γλώσσας.* Για αυτόν τον λόγο, στην εμφάνιση του ονόματος μιας πόλης, εξακριβωνόταν πρώτα εάν υπάρχει ήδη μια μεταφρασμένη εκδοχή του στα ελληνικά. Αυτή η πρακτική είναι κάτι που το επιτρέπει και το ειδικό κείμενο της διαφήμισης, και που για παράδειγμα δεν ισχύει σε περιπτώσεις άλλων ειδικών κειμένων, όπως τα νομικά, όπου η απλογράφηση είναι σπάνια. Παρατίθεται: [...] *στα άρθρα του Τύπου, που απευθύνονται στο ευρύ κοινό, τα ξενικά ανθρωπωνύμια μεταγράφονται κατά κανόνα στα ελληνικά. Και: Σύμφωνα με το διοργανικό εγχειρίδιο, το ποσοστό των τοπωνυμίων που μεταφράζονται ή μεταγράφονται στα ελληνικά είναι πολύ μικρότερο από το αντίστοιχο ποσοστό που συναντά κανείς σε έγγραφα άλλου είδους (δημοσιογραφικά, ιστορικά, λογοτεχνικά κ.λπ.).* Θεωρήθηκε, επομένως, θεμιτό να μεταγραφούν τα τοπωνύμια στα ελληνικά με απλογράφηση.

Η πρώτη αρχή για τη μεταγραφή των ξενικών ανθρωπωνυμίων κατά το εγχειρίδιο είναι: *όσο το δυνατόν ακριβέστερη απόδοση του αυθεντικού τρόπου προφοράς των εν λόγω ανθρωπωνυμίων, πράγμα που, σε δύσκολες περιπτώσεις, επιτυγχάνεται με τη βοήθεια συναδέλφων που είναι φυσικοί ομιλητές της εκάστοτε ξένης γλώσσας.* Το αντίστοιχο αλλά λιγότερο αυστηρά ισχύει και για τα τοπωνύμια. Στην συγκεκριμένη περίπτωση, και εφόσον δεν επρόκειτο για πραγματική ανάθεση έργου, δεν επιχειρήθηκε να βρεθεί η καθοδήγηση φυσικών ομιλητών. Επειδή όμως τα ονόματα ήταν πρώτον δανέζικα και δεύτερον γερμανικά αξιοποιήθηκε η βοήθεια της μηχανή αναζήτησης αλλά και του διεθνούς φωνητικού αλφάβητου⁵. Θεωρήθηκε ότι, επειδή ακόμα και ένας γνώστης

² OLAF IMMANUEL SEEL Εισαγωγή στη Γενική Μετάφραση Μια λειτουργική προσέγγιση με βάση το ζεύγος γλωσσών ελληνικά/γερμανικά και τα κειμενικά είδη συνταγών μαγειρικής, διαφημίσεων, ταξιδιωτικών οδηγιών και φυλλαδίων, σ.158, Kallipos, 2015

³ OLAF IMMANUEL SEEL Εισαγωγή στη Γενική Μετάφραση Μια λειτουργική προσέγγιση με βάση το ζεύγος γλωσσών ελληνικά/γερμανικά και τα κειμενικά είδη συνταγών μαγειρικής, διαφημίσεων, ταξιδιωτικών οδηγιών και φυλλαδίων, σ. 152 (βλ. Wells/Burnett/Moriarty, 1992:671), Kallipos, 2015

⁴ <https://publications.europa.eu/code/el/el-000100.htm>

⁵ <https://web.archive.org/web/20040602191208/http://www.arts.gla.ac.uk/IPA/ipa.html>

αγγλικών θα δυσκολευτεί να προφέρει τις δανέζικες και γερμανικές λέξεις, το καλύτερο θα ήταν να γίνει μεταγραφή.

Υπήρξε όμως ένας ακόμα παράγοντας να ληφθεί υπόψιν: Σε σχέση με το ζήτημα της μεταγραφής ή της μη μεταγραφής του τοπωνυμίου στα ελληνικά, υπάρχει (πέραν του κριτηρίου της καθιέρωσης) και ένα σημαντικό πρακτικό κριτήριο. Ο Έλληνας μεταφραστής, στην απόφασή του να γράψει στα ελληνικά το τοπωνύμιο ή να το αφήσει στη λατινική γραφή του, επηρεάζεται πολλές φορές από το πρωτότυπο. Όταν, για παράδειγμα, το αγγλικό πρωτότυπο παραθέτει κάποια τοπωνύμια στην αυθεντική τους γλώσσα, μολονότι υπάρχει το αντίστοιχό τους στα αγγλικά (π.χ. λέει *region of Toscana* και όχι *region of Tuscany* [...]), τότε και ο Έλληνας μεταφραστής αφήνει τα τοπωνύμια αμετάφραστα, ακόμη και αν υπάρχουν πολύ γνωστές αποδόσεις τους στα ελληνικά.⁶

Αυτό συνέβη και στην περίπτωση των δύο δοκιμαστικών κειμένων, οδηγώντας αναγκαστικά στην επιλογής της διατήρησης τους ως έχουν με λατινικούς χαρακτήρες. Έτσι, εν τέλει, η μεταφράστρια εξέτασε το ενδεχόμενο της ελληνικής απλογράφησης μέσα σε παρενθέσεις δίπλα από την πρώτη εμφάνιση των τοπωνυμίων, προκειμένου να διευκολύνει τον Έλληνα αναγνώστη στην ανάγνωσή τους. Από εκεί οδηγήθηκε στο δίλημμα της συνοχής, καθώς ορισμένα ονόματα είναι αρκετά απλά και δύνανται να διαβαστούν από τον μέσο Έλληνα αναγνώστη. Π.χ. *Christiania* → Κριστιάνια. Είναι αρκετά φυσικό να διαβαστεί Κριστιάνα από γλωσσικό αισθητήριο, ενώ *Nyhavn* → Νιχάουν, που είναι πιθανότερο διαβαστεί Νιχάβν. Ή ακόμα, η γειτονιά *Nørrebro* που κατά προσέγγιση προφέρεται Νιεράπρο, αλλά είναι πιθανότερο να προφερθεί Νορέμπρο. Και τα δύο ονόματα δεν βρέθηκαν σε καθιερωμένη ή μη ελληνική μεταγραφή, με εξαίρεση την Κριστιάνια.

Στην περίπτωση του οδηγού για την Στουτγκάρδη, διατηρήθηκε η λατινική μορφή τις φορές που ένα τοπωνύμιο είχε ρόλο τίτλου, αλλά «μεταφράστηκε» εντός της παραγράφου που ανέπτυξε περί τίνος πρόκειται το κατά περίπτωση αξιοθέατο.

Π.χ. ***Grabkapelle auf dem Württemberg: [...]*** Το Μουσολείο της Βυρτεμβέργης (1820 - 1824) είναι ένα όμορφο ταφικό παρεκκλήσι που ο βασιλιάς Γουλιέλμος Α' διέταξε να χτιστεί στη μνήμη της νεαρής συζύγου του.

Βοήθησε βέβαια το γεγονός ότι στην περίπτωση της Στουτγκάρδης υπήρχαν ήδη σε μεγάλο ποσοστό μετεγγραμμένων ονομάτων στα ελληνικά. Οι διευθύνσεις δεν «μεταφράστηκαν», εφόσον στον λειτουργικό τους ρόλο δεν εξυπηρετεί εδώ η ελληνική απόδοση. Διλήμματα έθεσε και ο όρος *internet kiosk* για τον οποίο δεν βρέθηκε ούτε ελληνικός όρος ούτε αρκετές πληροφορίες σε ελληνική εκδοχή. Διατηρήθηκε ως έχει.

Τελικά, η μετάφραση των προωθητικών φυλλαδίων αποδείχτηκε πιο απαιτητική, ακόμα και από τα νομικά κείμενα όπως θα δειχθεί ακολούθως, επειδή φέρνει τον/την μεταφραστή/στρια αντιμέτωπο/η με επιλογές που βασίζονται αρκετά στην δική του κρίση και δημιουργικότητα, και που δεν είναι τόσο αυστηρά πλαισιωμένες.

Σχετικά με τις ονομασίες ξένων πιάτων, προφανώς, υπάρχουν είδη τροφίμων που δεν χρησιμοποιούνται καθόλου σε συγκεκριμένους πολιτισμούς, επομένως λείπει εντελώς η ονομασία τους. Ομάδες παρόμοιων προϊόντων (π.χ. λαχανικά που ανήκουν στο ίδιο είδος, αλλά σε διαφορετικά υποείδη) που σε ορισμένες περιπτώσεις κατηγοριοποιούνται ως ένα μόνο προϊόν και χαρακτηρίζονται με μία λέξη. Σε άλλες περιπτώσεις υπόκεινται σε περισσότερο ή λιγότερο λεπτές διακρίσεις και κατηγοριοποιούνται ως διαφορετικά προϊόντα για τα οποία χρησιμοποιούνται διάφορες ονομασίες και συχνά υπόκεινται σε τοπικές παραλλαγές. Για παράδειγμα, οι τρόποι τεμαχισμού των ζώων διαφέρουν ακόμη και σε διαφορετικές περιοχές της ίδιας χώρας, και έχουν διαφορετικές ονομασίες, ή η ίδια ονομασία χαρακτηρίζει διαφορετικά τεμάχια. Αυτό ισχύει επίσης

⁶ <https://publications.europa.eu/code/el/el-4100500el.htm>, 10.5 Ξενικά Κύρια Ονόματα

για τις τεχνικές, τον εξοπλισμό και τα σκεύη παρασκευής τροφίμων και, πολύ περισσότερο, για τα επεξεργασμένα τρόφιμα και τα μαγειρικά παρασκευάσματα.⁷

Όπως είπε ο Saussure⁸, οι έννοιες οριοθετούνται και οι ιδέες γίνονται διακριτές μόνο χάρη στις κατηγοριοποιήσεις που εισάγονται ανά γλώσσα. Η γλώσσα διαμορφώνει την αντίληψη και τη γευσισγνωσία των τροφίμων Προκειμένου να μην παρεμβάλλονται ανακριβείς ερμηνείες και να μην δημιουργούνται λανθασμένες προσδοκίες για μια γευσισγνωσία, η μετάφραση της ονομασίας ενός φαγητού είναι προτιμότερο να αποφεύγεται. Η διατήρηση των διατροφικών συνηθειών και των γαστρονομικών παραδόσεων αποτελεί ένα σημαντικό ανθρωπολογικό εργαλείο για την διατήρηση της πολιτισμικής ταυτότητάς.

Γενικότερα, οι διατροφικές συνήθειες αποτελούν παραδόσεις που συνδέονται με εθνικές, περιφερειακές και εθνοτικές ομάδες, και έτσι αποτελούν διακριτικά στοιχεία των ομάδων αυτών. Τα παραπάνω ενισχύουν θεωρητικά την απόφαση να μην απλογραφηθούν οι ονομασίες των ξένων πιάτων που παρουσιάστηκαν στις ταξιδιωτικές προτάσεις. Ήδη παρούσα απλογράφηση δεν βρέθηκε.

Νομικά κείμενα

Τα νομικά κείμενα, ως εξειδικευμένα κείμενα έχουν τις δικές τους προδιαγραφές. Καταρχάς περιλαμβάνουν μεγάλο αριθμό όρων οι οποίοι είναι διασαφηνισμένοι σε πρότυπα εθνικού, περιφερειακού ή παγκόσμιου επιπέδου, και εκδίδονται από μια επίσημη αρχή.⁹ Έτσι, η στρατηγική που καλείται να ακολουθήσει η μεταφράστρια είναι σε γενικές γραμμές η αναγνώριση του όρου, ο εντοπισμός της έννοιας που μεταφέρει και η αναγνώριση των ειδικών περιορισμών του. Όπως επισημαίνει η M. T. Cabré, ο όρος είναι μονάδα της οποίας τα γλωσσικά χαρακτηριστικά δε διαφέρουν από εκείνα της λέξης, εκείνος όμως χρησιμοποιείται σε εξειδικευμένο πεδίο.¹⁰ Εδώ η μονοσημία των όρων περιορίζει την δημιουργική εργασία του μεταφραστή.

Η προσοχή επομένως δόθηκε στην εύρεση και την αναγνώριση των τυποποιημένων όρων και των αντίστοιχών τους στην γλώσσα στόχος, πόσο μάλλον που επρόκειτο για επίσημα έγγραφα. Τα έγγραφα που μεταφράστηκαν ήταν έγγραφο αναλυτικής βαθμολογίας απόφοιτου σχολής φυσικοθεραπείας, motivational letter για υποτροφία απόφοιτου του τμήματος φυσικής, δήλωση ΕΝΦΙΑ (Ενιαίου Φόρου Ιδιοκτησίας Ακινήτων) και εκκαθαριστική δήλωσης φορολογίας εισοδήματος. Σε όλες τις περιπτώσεις χρειάστηκε να ανατρέξει η ασκούμενη στην επίσημη ιστοσελίδα των εκάστοτε ιδρυμάτων.

Για παράδειγμα ο Οδηγός Σπουδών του Τμήματος Φυσικοθεραπείας (<https://physio.upatras.gr/proptixiaka/>) υπήρξε πολύ βοηθητικός στην επεξήγηση των αρχικών «ΓΥ», «Ειδ.», «Θ», «Ε» και «ΔΜ» της αναλυτικής βαθμολογίας, σε μαθήματα Γενικής και Ειδικής Υποδομής, Θεωρία, Εργαστήριο και Διδακτικές Μονάδες, προτού αναζητηθεί ο επίσημος αντίστοιχός τους στην αγγλική. Αναλόγως στην περίπτωση του motivational letter, αναζητήθηκαν στο διαδίκτυο επίσημοι ευρωπαϊκοί νομικοί φορείς που έδιναν τον κατάλληλο όρο για την μετάφραση, π.χ., του όρου «Παιδαγωγικής και Διδακτικής Επάρκειας (ΠΔΕ)» στα αγγλικά → University Teaching Qualification (UTQ). Η γλώσσα του motivational letter ήταν αναγκαστικά ιδιαίτερα σύνθετη, καθόσον επίσημη, και επιστρατεύθηκαν συντακτικά φαινόμενα του ανώτατου επιπέδου αγγλικών, αλλά και καθιερωμένων εκφράσεων που χρησιμοποιούνται για την απεύθυνση σε κάποιον ανώτερο.

Η μετάφραση της δήλωσης ΕΝΦΙΑ (Ενιαίου Φόρου Ιδιοκτησίας Ακινήτων) και του εκκαθαριστικού αποτέλεσαν μεγαλύτερη πρόκληση, επειδή όσο πιο εξειδικευμένο γίνεται το κείμενο

⁷ Giuliana Garzone, Food, culture, language and translation, Journal of Multicultural

⁸ de Saussure, F. 1922/2011. Course in general linguistics, ed. P. Meisel, H. Saussy, Trans. W. Baskin. New York: Columbia University Press.

⁹ Κ. Ε. Βαλεοντής, Π. Γ. Κριμπάς, Νομική Γλώσσα, Νομική Ορολογία-Θεωρία και Πράξη, σ. 125-126, ΝΟΜΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ, Αθήνα, 2014,

¹⁰ CABRÉ M. T., La terminologie: théorie, méthode et applications, Les Presses de l'Université d'Ottawa, Armand Colin, 1998, σ. 71.

τόσο ανακύπτει και το πρόβλημα έλλειψης επαγγελματικής εξειδίκευσης. Ως αποτέλεσμα η πνευματική εργασία ήταν πιο επίπονη και κουραστική μέχρι να επιτευχθεί η κατανόηση δύσκολων νομικών εννοιών και να ολοκληρωθεί η μετεπιμέλεια με σιγουριά.

Όσον αφορά την μετάφραση των ακρωνυμίων κατά βάση το πρόβλημα το λύνει με ασφάλεια η εύρεση της τυποποιημένης μορφής. Η τυποποιημένη μορφή συχνά υπήρχε αποθηκευμένη σε αρχείο και εφόσον εμφανιζόταν συχνά στα έργα που ανατίθεντο στο γραφείο, η μεταφραστική μνήμη το είχε συχνά ήδη διαθέσιμο. Διαφορετικά, κάποιες φορές υπήρχε αποθηκευμένο το επίσημο έγγραφο-φόρμα της χώρας της γλώσσας στόχος.

Όσον αφορά τα ακρωνύμια, σύμφωνα με το διοργανικό εγχειρίδιο, *σε περίπτωση που αποφασιστεί ότι ένα ξενόγλωσσο αρκτικόλεξο δεν θα αποδοθεί με ισοδύναμο ελληνικό, τότε αυτό θα χρησιμοποιείται ως αυτούσιο ξενόγλωσσο δάνειο με λατινικούς χαρακτήρες και με την προφορά του της γλώσσας πηγής. Αυτά τα δάνεια λειτουργούν ως ανεξάρτητες συντομομορφές στη Νεοελληνική αφού δεν προκύπτουν από ελληνικές πλήρεις μορφές.*¹¹ Σύγχυση υπήρξε σχετικά με το κατά πόσο μια ξένη επίσημη ή δημόσια αρχή έχει αντιστοιχίες με την ελληνική. Αυτή η σύγχυση δεν πρόλαβε να λυθεί ικανοποιητικά στο περιορισμένο διάστημα της πρακτικής άσκησης.

Αρκετά μεγάλη πρόκληση ήταν ο εντοπισμός της κατάλληλης ισορροπίας όσον αφορά την έρευνα και την εξακρίβωση μιας πληροφορίας, σε αναλογία με την απόδοση εμπιστοσύνης στο εργαλείο μηχανικής μετάφρασης και στην μεταφραστική του μνήμη. Υπήρξε προσπάθεια υπολογισμού του χρόνου, του προσωπικού χρόνου, σε αντιστοίχιση με τον αριθμό των λέξεων, αυτό όμως θα χρειαστεί οπωσδήποτε περισσότερη εμπειρία, και σίγουρα δεν έγινε πρόοδος προς αυτό, λόγω του περιορισμένου χρόνου όπως αναφέρθηκε.

Ακαδημαϊκά άρθρα

Η μετεπιμέλεια των ακαδημαϊκών άρθρων όλως περιέργως ήταν πολύ πιο εύκολη και προχωρούσε με μεγαλύτερη ταχύτητα συγκριτικά με τα προαναφερθέντα είδη κειμένων, επειδή η νευρωνική μετάφραση αντεπεξέρχεται καλύτερα στις μεγάλες σύνθετες προτάσεις. Εδώ τα ζητήματα που ανέκυψαν ήταν κατά βάση συντακτικά, όπως αυτό του αδικαιολόγητου υπερβατού, που εμφάνιζε συχνά η μηχανική μετάφραση προς τα ελληνικά, του ιταλικού άρθρου “La nuova questione urbana: ambiente, mobilità e disuguaglianze sociali”. Αυτό συνέβαινε πιθανώς (και) επειδή το Phrase, στην χρήση που έκανε το γραφείο τουλάχιστον, δεν ήταν δοκιμασμένο σε μεγάλα θεωρητικά κείμενα, για να έχει την κατάλληλη μεταφραστική μνήμη.

Ακόμα, τα ακαδημαϊκά αυτά άρθρα ήταν συχνό να περιέχουν εξειδικευμένη ορολογία για την οποία να μην βρίσκεται κανένα σχετικό άρθρο, αρχείο ή μελέτη που να διαλευκάνει τη σημασία των όρων. Παράδειγμα ο όρος «sentimentalist» (Kari Väyrynen, KANT'S EARLY CRITIQUE OF ANTHROPOCENTRIC METAPHYSICS AND ITS INFLUENCE ON HERDER, p.2,) για τον οποίο η μηχανή αναζήτησης δεν εμφάνισε κάποια εξήγηση στα ελληνικά, και αναγνωρίστηκε μόνο χάρη στην προϋπάρχουσα εκπαίδευση στην φιλοσοφία που είχε η ασκούμενη, ώστε να μεταφραστεί με τον όρο ψυχολογισμός.

1.3 Ρόλος των σεμιναρίων

Όπως ήδη αναφέρθηκε, τα σεμινάρια είχαν σημαντική παρουσία στην πρακτική άσκηση, Αυτό βέβαια συνέβη επειδή ο ίδιος ο μεταφραστικός τομέας είναι συνυφασμένος με την διαρκή επαγγελματική ανάπτυξη. Επιπλέον, στην ανταγωνιστική πραγματικότητα της αγοράς, τα σεμινάρια μπορούν να ενισχύσουν το βιογραφικό του νέου μεταφραστή. Ακολουθώντας αυτήν την γραμμή, πολύ σύντομα κλήθηκαν τα νέα μέλη του γραφείου, δύο άτομα που έκαναν πρακτική και μια νεαρή μεταφράστρια που ξεκίνησε στο γραφείο, να παρακολουθήσουν μια σύντομη επιμόρφωση από την

¹¹ <https://publications.europa.eu/code/el/el-4100500el.htm>

επικεφαλής project manager, που αφορούσε την λειτουργία του γραφείου γλωσσικών υπηρεσιών, αλλά και πληροφορίες οικονομικού και νομικού χαρακτήρα που αφορούν ένα μεταφραστή.

Εξηγήθηκαν τα κόστη της επιχείρησης και η ανάγκη του ορισμού ελάχιστης χρέωσης, προκειμένου να εξασφαλιστεί η επιβίωση της επιχείρησης. Μια freelance μεταφράστρια, από την άλλη, πρέπει να έχει υπόψη της την αφαίρεση του ΦΠΑ από τα έσοδα, ή τον αντίστοιχο VAT, που ισχύει στις χώρες του εξωτερικού. Αναφέρθηκε η ανάθεση εργασιών και τα πόστα, και οι πολιτικές που αφορούν παγκόσμιες μεταφραστικές εταιρίες όπως η Interlingua, . Επισημάνθηκε η διαφορά μεταξύ των επιχειρήσεων που θα αναζητήσουν freelance μεταφραστές με εκείνες που θα προτιμήσουν να απευθυνθούν σε μεταφραστικά γραφεία. Ακόμα, αναφέρθηκε η εμφάνιση των τιμών (rates) στις online πλατφόρμες στις οποίες διατηρεί προφίλ ο επαγγελματίας μεταφραστής και προωθεί τη δουλειά του. Γενικότερα, στην πορεία της πρακτικής εξηγήθηκαν σταδιακά κομμάτια της εργασιακής ηθικής με αφορμή νέο υλικό μετάφρασης, πράγμα που αναδείκνυε την σημασία της δια ζώσης πρακτικής άσκησης.

Προς αυτήν την κατεύθυνση, πολλά ακόμα πρόσφεραν τα δωρεάν σεμινάρια του FOIL: Online Training for the Language Industries¹², που συστήθηκαν από τη διεύθυνση, και όπου αναλύονταν ακόμα περισσότερο έννοιες marketing. Πιο συγκεκριμένα αναλύθηκαν οδηγίες για την πιο επιτυχημένη επαγγελματική προώθηση (διαφήμιση), οι διαφορές μεταξύ Translation Company, Translation Agency και Freelance, γνώσεις τεχνολογίας όπως η διαφήμιση σε μηχανή αναζήτησης Pay Per Click (PPC) και Cost Per Thousand (CPM), εμπλουτίζοντας έτσι το επιχειρηματικό λεξιλόγιο με έννοιες απαραίτητες για έναν επαγγελματία μεταφραστή.

1.4 Research and Development Operations

Σε αυτήν την ενότητα, σημειώνεται ο πολύ σημαντικός ρόλος της Head of Research and Development Operations, της υπεύθυνης Έρευνας και Ανάπτυξης. Κρίσιμο ρόλο στην εξασφάλιση της επιτυχίας της επιχείρησης, έπαιζε η ενημέρωση των νέων εξελίξεων στα τεχνολογικά μέσα και η δοκιμή τους - αφορούν κυρίως εργαλεία τεχνολογίας. Ακόμα, επένδυε στην παρουσία της στο διαδίκτυο και την σωστή προώθηση των υπηρεσιών της, ώστε να γίνεται γνωστή και να κερδίζει σε αξιοπιστία.

Όσον αφορά την περίοδο της πρακτικής και την εμπειρία της εκπαιδευόμενης, η εισήγηση του ατόμου στον χαρακτήρα της επιχείρησης, ξεκίνησε με την ανάγνωση της διαδικτυακής «εγκυκλοπαίδειας» (demo) των εργαζομένων σε αυτή, περιγραφή, δηλαδή, και οδηγίες, ανεβασμένες στην πλατφόρμα Notion (<https://www.notion.so/>) για τον τρόπο εργασίας. Στο Notion, εκτός από το αυτοπαρουσιαστικό της επιχείρησης, ήταν ανεβασμένες οι κοινές κατευθυντήριες γραμμές που συνίσταντο να ακολουθούν οι εργαζόμενοι, όπως για παράδειγμα συντακτικοί κανόνες και τρόποι διατύπωσης στο μετάφρασμα, σε συγκεκριμένες γλώσσες, με κυρίαρχες τα αγγλικά και τα ελληνικά. Έπειτα ήταν διαθέσιμες οδηγίες στα ισπανικά και τα γαλλικά.

Φυσικά χρησιμοποιήθηκε το Slack (<https://slack.com/>) για την επικοινωνία των εργαζομένων μεταξύ τους, αλλά και μεταξύ των πιο συγκεκριμένων τμημάτων εντός της επιχείρησης. Οι μεταφράστριες/ες εργάζονταν με το εργαλείο μετάφρασης Phrase (<https://phrase.com/products/phrase-tms/cat-editor/>), έκαναν χρήση του πακέτου Microsoft Office και του ABBY Fine Reader (<https://pdf.abbyy.com/>), μεταξύ άλλων. Φυσικά οι εργαζόμενοι στο DTP (Desktop Publishing) αξιοποιούσαν περισσότερα γραφιστικά προγράμματα. Άλλα εργαλεία ήταν το WeTransfer (<https://wetransfer.com/>), το docdroid (<https://www.docdroid.net/>) και το Grammarly (<https://www.grammarly.com/>).

Για την πρόοδό της, η εκπαιδευόμενη συμπλήρωνε μια εβδομαδιαία αναφορά προόδου στην εφαρμογή AirTable (<https://www.airtable.com/>) στο τέλος κάθε εργάσιμης εβδομάδας, ένα

¹² <https://foil.cti.gr/course/view.php?id=2>

ερωτηματολόγιο ουσιαστικά, που συμπληρωνόταν με μια σύντομη περιγραφή καθηκόντων, εργασιών που ολοκληρώθηκαν, δεξιότητες που εξασκήθηκαν, απορίες κ.α.

Η Jaccomard ¹³ σχετικά με την πρακτική που έκαναν φοιτητές του Πανεπιστημίου της Δυτικής Αυστραλίας, αναφέρει πως οι φοιτητές κρατούσαν αναλυτικές σημειώσεις της εμπειρίας στην πλατφόρμα Blackboard's Journal, τις οποίες θα χρησιμοποιούσαν στην έκθεσή τους, κάτι που θα σχολιαζόταν ως χρήσιμο, καθώς το Air Table αν και χρησίμευε σαν ημερολόγιο εκπαιδευόμενου, ήταν αρκετά πιο λιτό και περισσότερο για προσωπική χρήση του φοιτητή/ φοιτήτριας.

Εκτός από αυτά, σχηματίστηκε εικόνα του τρόπου εργασίας και των ευκαιριών που υπάρχουν για έναν επαγγελματία μεταφραστή με την μεταξύ άλλων εισαγωγή σε πλατφόρμες και social networking app και ιστότοπους όπως το Linked In και το PROZ. Για πολλές μεταφράστριες και μεταφραστές η ενημέρωση του τοίχου τους στο Linked In αποτελεί σημαντικό κομμάτι της επαγγελματικής τους προώθησης. Άλλες πλατφόρμες όπως το PROZ και το Translated θεωρείται ότι δίνουν ευκαιρίες εργασίες.

2 Προκλήσεις και Κριτική αποτίμηση της πρακτικής άσκησης

Για μια μεταπτυχιακή φοιτήτρια η είσοδος στον κόσμο του επαγγέλματος του μεταφραστή, μπορεί να περιέχει εκπλήξεις και ορισμένες φορές σύγχυση. Ο χώρος της μετάφρασης είναι ένας ξεχωριστός κόσμος, όπως όλοι οι επαγγελματικοί τομείς, και η είσοδος σε αυτόν τον χώρο, όταν το προπτυχιακό ήταν σε θεωρητική σχολή, έχει ως προέκταση τον επαναπροσδιορισμό των δεδομένων σχετικά με ένα επάγγελμα. Ο περισσότερο τεχνικός χαρακτήρας του ενέχει έναν βαθμό δυσκολίας, καθώς η ασκούμενη αντιμετωπίζει μια πραγματικότητα όπου, δεν καλείται πλέον να δώσει βαρύτητα στην μελέτη της γλώσσας και του κειμένου από φιλολογική ή εκπαιδευτική σκοπιά, αλλά παρέχει μια υπηρεσία με όρους πάροχου-πελάτη. Αυτή η σχέση μάλιστα είναι σημαντικό να ακολουθεί εμπορικά και νομικά πρότυπα (ISO), και η φοιτήτρια καλείται να αποκτήσει ένα άμεσο, κατανοητό επιχειρηματικό λεξιλόγιο που να περιγράφει τις εν λόγω υπηρεσίες. Για να γίνει αυτή η μετάβαση πιο ομαλά η πρακτική άσκηση ήταν χωρίς αμφιβολία αναγκαία.

Εκτός αυτού, κατά τη διάρκεια της πρακτικής, έγινε κατανοητό το περιεχόμενο της διδασκαλίας. Οι προσδοκίες μιας μεταπτυχιακής φοιτήτριας μπορεί να μην είναι σε συντονισμό με την πραγματικότητα του επαγγέλματος ή του προγράμματος σπουδών.

Πρόκληση αποτέλεσε και ο περιορισμένος χρόνος που μπορούσαν να διαθέσουν οι εργαζόμενοι στην ασκούμενη. Όταν ο φόρτος εργασίας ήταν μεγάλος, η ασκούμενη βρισκόταν σε αναμονή αναφορικά με την αξιολόγηση εργασιών, την θέση ερωτήσεων και την καθοδήγηση. Σε αυτές τις περιπτώσεις ήταν αναγκαία η λήψη αποφάσεων και ανάληψη πρωτοβουλιών στην διαδικασία της μετάφρασης, έως ότου η project manager καταφέρει να είναι διαθέσιμη. Σε αυτές τις περιπτώσεις γινόταν εφαρμογή ενός συνόλου δεξιοτήτων εφαρμογής της γνώσης για την ολοκλήρωση εργασιών και την επίλυση προβλημάτων: γνωστικές (χρήση λογικής, διαισθητικής και δημιουργικής σκέψης) και πρακτικές (χρήση μεθόδων, υλικών, εργαλείων και οργάνων)¹⁴.

Η πρακτική άσκηση για τους μεταφραστές έχει σαν σκοπό, μεταξύ άλλων, την δημιουργία κοινωνικών επαφών που χρησιμεύουν στην στήριξη και την εξέλιξη της καριέρα. Καταρχάς, ενθαρρύνθηκε κατά πολύ η χρήση του LinkedIn, πράγμα που δεν ήταν απαραίτητα ιδιαιτερότητα του γραφείου, αφού συστήνεται η χρήση του για τους μεταφραστές και από άλλους επαγγελματίες (Webinar: «Δημιουργία/Επικαιροποίηση βιογραφικού: Βέλτιστες πρακτικές» w/ PEM, <https://www.youtube.com/watch?v=AnkEAaI9mFO&t=2495s>), και η χρήση του θα αξιολογούταν ως αρκετά χρήσιμη. Ωστόσο, η διεύρυνση του κοινωνικού ιστού από επαγγελματική άποψη, ενώ

¹³ Jaccomard, H. (2018). Work Placements in Masters of Translation: Five Case Studies from the University of Western Australia. *Meta*, 63(2), 532–547. <https://doi.org/10.7202/1055151ar>

¹⁴ Nataša Hirci (2022): Translation Work Placement in Slovenia: a key to successful transition to professional workplace settings, 2022 The Author(s). Published by Informa UK Limited, trading as Taylor & Francis Group

μάλιστα ο πιο υποσχόμενος δρόμος απασχόλησης είναι αυτός του ελεύθερου επαγγελματία, δεν ήταν αυτή που είχε την μεγαλύτερη επιτυχία. Αυτό μπορεί ίσως να αποδοθεί στην μικρή διάρκεια των δύο μηνών. Δεσμοί φιλίας και συνεργασίας όμως σταθεροποιήθηκαν με τους συναδέλφους στο μεταπτυχιακό πρόγραμμα.

Τέλος, η κατανόηση της αγοράς ήταν και παραμένει η μεγαλύτερη πρόκληση. Η κατανόηση των οικονομικών του επαγγέλματος και ικανότητας διαχείρισης τους. Κατά μεγάλο ποσοστό (65%) οι μεταφραστές εργάζονται ως ελεύθεροι επαγγελματίες, κάτι που συνεπάγεται φόρτο ακόμα περισσότερων ευθυνών και απαίτηση ακόμα περισσότερων δεξιοτήτων από αυτές ενός υπαλλήλου μεταφραστή.¹⁵

3 Επίλογος

Συνοψίζοντας, η ετοιμότητα της ασκούμενης να προσαρμοστεί στο εργασιακό περιβάλλον θα χαρακτηριζόταν επιτυχής και χωρίς προβλήματα, και αυτό έχει να κάνει ασφαλώς με την εκπαίδευση της στο μεταπτυχιακό πρόγραμμα.

Ο φορέας ανταποκρίθηκε πολύ θετικά, ήταν εξοπλισμένος με τις νέες τεχνολογίες και επίκαιρος στις πρακτικές του επαγγέλματος. Ενθάρρυνε την ασκούμενη να βελτιώνει διαρκώς το επίπεδό της με την παρακολούθηση προγραμμάτων επιμόρφωσης, την συμμετοχή σε επαγγελματική ένωση και την δημιουργία βιογραφικού σημειώματος. Δόθηκε προσοχή στην εξήγηση του κώδικα εργασιακής δεοντολογίας.

Το πρόγραμμα σπουδών ήταν πιστό στο στόχο του να βοηθήσει την φοιτήτρια να περάσει στον εργασιακό χώρο. Η συγκεκριμένη πρακτική άσκηση, εφόσον μη αμειβόμενη δεν μπορεί να αξιολογηθεί πραγματικά υπό τους άξονες παραγωγικότητας και οικονομικής ωφέλειας του φορέα, αλλά περισσότερο ως μια εκπαιδευτική διαδικασία. Οι προοπτικές διατήρησης της θέσης μετά το τέλος της πρακτικής άσκησης, είναι λίγο θολές στην συγκεκριμένη περίπτωση, αφού η ασκούμενη δεν είχε καταλήξει στο πεδίο στο οποίο θα ήθελε να προσφέρει τις μεταφραστικές της υπηρεσίες, και δεν επιθυμούσε να παραμείνει στην πόλη. Πρόκειται δε για προοπτική που σχετίζεται και με το αν ο φορέας έχει ή όχι ανοικτές θέσεις συνεργασίας.

Η αρχική σύγχυση που έχει να κάνει με το περιεχόμενο των μεταπτυχιακών σπουδών και του επαγγέλματος διαλευκάνθηκε κατά την εφαρμογή της εκπαίδευσης στην πρακτική άσκηση. Η δημιουργία και διατήρηση κοινωνικών δεσμών για την επαγγελματική εξέλιξη κρίνεται περισσότερο επιτυχής μεταξύ των συμφοιτητών στο μεταπτυχιακό πρόγραμμα, και, τέλος, η κατανόηση της αγοράς εργασίας προβλέπεται να είναι μια μακρά διαδικασία που χτίζεται με την επένδυση χρόνου και εμπειρίας.

¹⁵ [Research] Freelance Translator Survey 2023, Published on 8 December 2023, Last updated 11 December 2023, Inboxtranslation.com See how you compare to colleagues when it comes to rates, CPD, and business practices. <https://inboxtranslation.com/resources/research/freelance-translator-survey-2023/>

4 Βιβλιογραφικές Αναφορές

1. Jaccomard, H. (2018). Work Placements in Masters of Translation: Five Case Studies from the University of Western Australia. *Meta*, 63(2), 532–547. <https://doi.org/10.7202/1055151ar>
2. Nataša Hirci (2022): Translation Work Placement in Slovenia: a key to successful transition to professional workplace settings, 2022 The Author(s). Published by Informa UK Limited, trading as Taylor & Francis Group
3. [Research] Freelance Translator Survey 2023, Published on 8 December 2023, Last updated 11 December 2023, [Inboxtranslation.com](https://inboxtranslation.com) See how you compare to colleagues when it comes to rates, CPD, and business practices.
<https://inboxtranslation.com/resources/research/freelance-translator-survey-2023/>
4. Webinar: «Δημιουργία/Επικαιροποίηση βιογραφικού: Βέλτιστες πρακτικές» w/ ΠΕΜ, <https://www.youtube.com/watch?v=AnkEAaI9mF0&t=2495s>
5. OLAF IMMANUEL SEEL Εισαγωγή στη Γενική Μετάφραση Μια λειτουργική προσέγγιση με βάση το ζεύγος γλωσσών ελληνικά/γερμανικά και τα κειμενικά είδη συνταγών μαγειρικής, διαφημίσεων, ταξιδιωτικών οδηγιών και φυλλαδίων, σ. 152 (βλ. Wells/Burnett/Moriarty, 1992:671), Kallipos, 2015
6. HUI Chun, English Advertising Language Features and Translation*, May 2013, Vol. 10, No. 5, 383-391, David Publishing
7. Pál Heltai, Ira Torresi, Translating Promotional and Advertising Texts Across Languages and Cultures, December 2014
8. Giuliana Garzone, Food, culture, language and translation, *Journal of Multicultural Discourses*, Routledge <http://www.tandfonline.com/loi/rmmd20>, 12:3, 214-221
9. <https://publications.europa.eu/code/el/el-000100.htm>
10. <https://web.archive.org/web/20040602191208/http://www.arts.gla.ac.uk/IPA/ipa.html>
11. Κ. Ε. Βαλεοντής, Π. Γ. Κριμπάς, Νομική Γλώσσα, Νομική Ορολογία-Θεωρία και Πράξη, σ. 125-126, ΝΟΜΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ, Αθήνα, 2014,
12. CABRÉ M. T., La terminologie : théorie, méthode et applications, Les Presses de l'Université d'Ottawa, Armand Colin, 1998, σ. 71.